

2018-04-18

Interpellation till kulturnämndens ordförande Hans Peters (C)

Brist i meddelarskydd på Nackas privata bibliotek

På förekommen anledning vill Vänsterpartiet påminna om bibliotekslagen (2013:801) där §2 lyder:

”Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.”

Personalen på alla kommunala bibliotek har rätt att offentligt kritisera verksamheten. Lag (2017:151) om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter ger motsvarande rättigheter till privatanställda inom vård, skola och omsorg. Det gäller dock inte anställda på bibliotek i privat regi.

Inför den nya meddelarskyddslagen gjorde regeringen en utredning (SOU 2017:41). Här motiveras beslutet att privata bibliotek med offentligt finansierad verksamhet inte omfattas på grund av att det rör sig om ett ytterst begränsat antal bibliotek och att intresset för att driva denna typ av verksamhet i privat regi har minskat.

Från och med 1 januari 2019 utökas den privata driften i Nacka till att omfatta samtliga kommunens bibliotek. Nacka blir då Sveriges enda kommun vars biblioteksanställda inte har lagligt stöd att kritisera verksamheten. Bibliotekarierna skall alltså arbeta för det fria ordet, men omfattas inte själva av det.

Nu skall en ny aktör utan erfarenhet från biblioteksdrift in i utsatta områden där särskilda insatser behöver göras för att skapa delaktighet i samhället, öka läskunnigheten och den digitala delaktigheten. Biblioteken i kommunen har under senare tid haft problem med hot mot personalen. Nacka kommun måste ta ställning till hur man hanterar meddelarskyddet om arbetsgivaren vägrar ta tag i arbetsmiljöproblem.

Det är i vårt gemensamma intresse att en anställd ska kunna lämna utan att bli uthängd om hen upptäcker oegentligheter, brister i verksamheten eller lagbrott. Det är viktigt att partiskhet inte styr urval, inköp och upphandlingar, utan baseras på kvalitet och samhällsnytta.

I Nacka kommuns yttrande till SOU 2017:41 poängteras att det endast finns ett fåtal privata bibliotek med offentlig finansiering, men att det samtidigt är angeläget att samtliga verksamhetsområden där det bedöms lämpligt bör omfattas av stärkt meddelarskydd. Häri brister resonemanget.

Mot den bakgrunden frågar vi dig:

Ser du som kommunalråd och kulturnämndsordförande det demokratiska värdet i att stärka de privatanställdas meddelarskydd på alla våra bibliotek?

Vilka åtgärder skall Nacka kommun införa för att stärka de demokratiska rättigheterna hos Nackas biblioteksanställda när de nu inte omfattas av lagen?

Anställda vid de redan privatiserade biblioteken bör skyndsamt komma att omfattas av ett stärkt meddelarskydd. Hur snart kan den akuta situationen åtgärdas?